

Alþingi
Erindi nr. P 135/1920
komudagur 28.3.2008

Nefndasvið Alþingis
Austurstræði 8-10
105 Reykjavík

Hveragerði 26. mars 2008

Efni: umsógn um frumvarp til laga um skipulagslög, lög um mannvirki og lög um brunavarnir.

Á fundi bæjarráðs Hveragerðisbæjar þann 6. mars var ofangreint erindi tekið fyrir og afgreitt með eftirfarandi hætti:

Bæjarstjóra falið að koma á framfæri við Alþingi athugasemdum Hveragerðisbæjar varðandi frumvörpin og þá sérstaklega það ójafnræði sem nú ríkir milli sveitarfélaga um ráðstöfun fjármuna úr Skipulagssjóði en samkvæmt frumvarpsdrögum verður engin breyting á því.

Í drögum að nýjum skipulagslögum, 374. mál, heildarlög, segir orðrétt:

17. gr.

Skipulagsgjald.

Til að standa straum af kostnaði við gerð aðal- og svæðisskipulagsáætlana og þróunarverkefna sem nýtast sveitarfélögum við gerð skipulagsáætlana skal innheimt í ríkissjóð sérstakt gjald af mannvirkjum er nefnist skipulagsgjald. Skipulagsgjald rennur í Skipulagssjóð. Skipulagsstofnun annast vörslu sjóðsins og greiðslur úr honum. Sjóðurinn skal vera óháður fjárhagslegum rekstri stofnunarinnar.

Af nýbyggingum, sem virtar eru til brunabóta, skal greiða skipulagsgjald í eitt skipti sem nemur 0,3% af brunabótamati hverrar húseignar. Nýbygging telst hvert nýreist hús sem virt er til brunabóta, svo og viðbyggingar við eldra hús ef virðingarverð hinnar nýju viðbyggingar nemur a.m.k. $\frac{1}{5}$ verðs eldra hússins.

Skipulagsgjald fellur í gjalddaga þegar virðingargjörð hefur farið fram og Fasteignamat ríkisins hefur tilkynnt hana til innheimtumanns ríkissjóðs. Því fylgir lögveð í eigninni og gengur það fyrir öllum öðrum veðkröfum er á henni hvíla. Innheimta má gjaldið með fjárnámi. Sýslumaður skal innheimta skipulagsgjald af gjaldskyldum mannvirkjum í lögsagnarumdæmi sínu. Í Reykjavík skal tollstjóri annast innheimtuna. Skipulagsgjald innheimtist samkvæmt fyrirmælum frá Fasteignamati ríkisins.

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um álagningu, innheimtu og ráðstöfun gjalds þessa.

HVERAGERÐISBÆR

18. gr.

Greiðsla kostnaðar vegna skipulagsvinnu.

Kostnaður við gerð skipulagsáætlana greiðist sem hér segir

- 1. Kostnaður við gerð landsskipulagsáætlunar greiðist af ríkissjóði*
- 2. Kostnaður við gerð svæðisskipulags greiðist til helminga af Skipulagssjóði og hlutaðeigandi sveitarfélögum samkvæmt samningi Skipulagsstofnunar og svæðisskipulagsnefndar.*
- 3. Sveitarfélög geta fengið greiddan allt að helmingi kostnaðar við gerð eða endurskoðun aðalskipulags úr Skipulagssjóði. Þar sem aðstæður eru sérstakar, t.d. ef þörf er á óvenju umfangsmikilli skipulagsvinnu í fámennu sveitarfélagi, er unnt að semja um hærri kostnaðarhlutdeild.*
- 4. Sveitarfélag sem ekki fær framlag úr Skipulagssjóði skv. 3. tölul. fær helming innheimtra skipulagsgjalda í sveitarfélaginu yfirfærðan árlega úr Skipulagssjóði.*
- 5. Kostnaður við gerð deiliskipulags greiðist úr sveitarsjóði, sbr. þó 2. mgr. 38. gr.*
- 6. Kostnaður við gerð grunnkorta sem nauðsynleg eru vegna svæðis- og aðalskipulags skiptist til helminga milli Skipulagssjóðs og hlutaðeigandi sveitarfélags nema í þeim sveitarfélögum sem árlega fá endurgreiddan helming innheimtra skipulagsgjalda, sbr. 4. tölul.*

Undanfarið ár hefur Hvergerðisbær sótt það fast að fá greiddan helming innheimts skipulagsgjalds í bæjarfélaginu sem er sama fyrirkomulag og sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu hafa ásamt Akureyri.

Það hefur verið skilningur bæjarstjórnar Hveragerðisbæjar að í gildandi lögum sé skýr heimild til að samþykkja beiðni Hveragerðisbæjar eins og fordæmi er fyrir að hafi verið gert gagnvart sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu og á Akureyri. Ennfremur hefur verið bent á að svo virðist sem jafnræði sé ekki viðhaft gagnvart sveitarfélögum varðandi ákvörðun Skipulagsstofnunar í þessum málum þar sem sum sveitarfélög virðast geta fengið helming skipulagsgjalda í sinn hlut en önnur ekki. Fyrir þeirri mismunun eru engin haldbær rök. Undirrituð bendir á að jafnræðisregla stjórnarsýsluréttar er sett fram með þeim hætti í 11. gr. stjórnarsýslulaga, nr. 37/1993, að við úrlausn máls skuli stjórnvöld gæta samræmis og jafnræðis í lagalegu tilliti. Skipulagsstofnun hefur ítrekað hafnað beiðni okkar um með vísun í gildandi lög. Undirrituð fær ekki séð að í svörum Skipulagsstofnunar sé tekið tillit til lagatextans eins og hann er í gildandi lögum eða jafnræðisreglu stjórnarsýslulaganna.

Það er afar mikilvægt að við endurskoðun skipulagslaga séu tekin af öll tvímæli um framkvæmd laganna og því nauðsynlegt að orða lagatextann með þeim hætti að Skipulagsstofnun geti farið eftir honum.

Mikilvægt er að fyllsta jafnræðis sé ávallt gætt við lagasetningu og framkvæmd laga, í þessu máli hefur þess ekki verið gætt og því afar mikilvægt að úr því verði bætt nú þegar tækifæri gefst við heildarendurskoðun laganna.

Virðingarfyllst,
Aldís Nafsteinsdóttir
bæjarstjóri